

Inspirace z redakčních návštěv: Úchvatná dřevostavba na horské louce

Inspirace z redakčních návštěv

Úchvatná dřevostavba na horské louce

[Dana Jakoubková](#) | Pondělí, 25. červenec 2022 |

Hanka s Michalem neměli na typ svého budoucího domu vyhraněný názor. Dokud nenašli vhodného architekta, zůstávali otevřeni všem možnostem. Až po diskuzích s ním a mnoha rešerších na internetu, veletrzích i v časopisech dospěli k dřevostavbě v pasivním standardu, která se do lůna jizerskohorské přírody hodila nejlépe. Po téměř dvou letech příjemného bydlení si už ani nevzpomenou, jak infarktovou situaci jim přichystala první zvolená stavební firma.

Pasivní dům byl váš nápad, nebo až architekta?

Ekologický přístup a chování je nám blízký. Zároveň jsme chtěli, aby náklady provozu domu byly co nejnižší i za cenu poměrně vysoké prvotní investice. **Původní idea nízkoenergetického domu se tedy brzy změnila na projekt pasivního domu.** Popravdě řečeno, v čase projektu to byla spíše srdeční záležitost – návratnost investic při tehdejších cenách energií byla spíše na hranici životnosti použitých komponent pasivního domu. V současné době jsme za volbu pasivního domu rádi a uvidíme, co přinese budoucnost.

První dojem: *Prolínání moderních prvků a materiálů s tradičním tvarováním horské stavby patří k vychytaným prvkům exteriérového ztvárnění. K jizerskohorské tradici patří lištovaný fasádní obklad, zde z modřínových prken, který tvoří i vizuální krytí okna interiérového schodiště (pod vikýřem). Spolu s černými konturami štíhlých okenních rámců ve štítech a širokých v přízemí, oplechování a dešťových svodů tvoří skvělou kombinaci, kterou dotahuje místní šedá žula na obkladu soklu a zpevněných plochách kolem domu. Foto: Martin Zeman*

Měli jste o domě jasnou představu, nebo jste to nechali na architektovi?

Měli jsme jasnou představu o tom, jak by měl dům fungovat a naše rodina v něm. Co by v něm mělo, nebo naopak nemělo být. Architekt nám pomohl představy zhmotnit, dopracovat a přidal k nim spoustu zajímavých nápadů a praktických řešení. Času stráveného přípravnou fází rozhodně nelitujeme a oceňujeme to každý den při bydlení v domě. **Nutno podotknout, že šlo o novostavbu na zelené louce.** Takže jsme měli relativně velkou volnost, jak vše ideálně poskládat. Přirozeně jistá omezení tu byla – ať už se jednalo o pravidla [výstavby v CHKO](#), či v neposlední řadě naše finanční limity.

obr.: Zásadní je lokalita. Povedená stavba je k ní vlastně bonus. Foto: Martin Zeman

Která kritéria rozhodla o volbě architekta?

Existuje jistě řada povedených typových projektů. V našem případě ale bylo záhy jasné, že z mnoha důvodů, například specifický charakter pozemku, půjdeme cestou vlastního projektu. A že výsledek bude o to lepší, když na to nebudeme sami nebo vše nebudeme řešit jen s pomocí technického projektanta. Takže jsme potřebovali architekta. Provedli jsme takové mini výběrové řízení a setkali se osobně s několika architekty. Nakonec se ukázalo, že nejdůležitějším faktorem je, abychom si lidsky sedli a dokázali se domluvit.

Byli jsme otevřeni přijmout architektovy nápady, a to samé jsme očekávali od něj – schopnost naslouchat a porozumět našim potřebám. Abychom se nestali jen investory následné prezentace portfolia architekta. Samozřejmě, základním filtrem bylo již to, aby se nám líbil jeho styl obecně. Nyní, když dům stojí, snad již můžeme konstatovat, že byl výběr úspěšný.

Foto: Martin Zeman

Stavbu jste zařizovali sami subdodavatelsky, nebo jste ji svěřili jedné firmě?

Rozhodli jsme se, že nám stojí za to obětovat o něco více peněz a stavbu realizovat na klíč a mít při výstavbě čas i na sebe. Takový byl plán. Život je ale plný zvrátů. První vybraná stavební firma nesplnila své závazky a dostala se na pokraj insolvence. Bylo nutné spolupráci ukončit a najít někoho, kdo ve stavbě bude pokračovat. Naštěstí nás to potkalo v momentě, kdy se měla teprve zahájit nadzemní stavba. Nicméně v situaci, kdy dobré dřevostavitecké firmy měly realizace nasmlouvané nejméně rok dopředu, šlo o poměrně infarktovou situaci. Ale usmálo se na nás štěstí, někomu se pozdrželo stavební řízení, a tak jsme se vešli do harmonogramu druhé stavební firmy.

Navíc byla ochotna převzít již část navezeného materiálu (dřevo) a zhotovit řádně a k naší spokojenosti „alespoň“ hrubou stavbu. Dokončení zbytku stavby pak již bylo v naší režii a na našich organizačních schopnostech bylo zajistit si a řešit jednotlivé subdodavatele. Výrazně nám s tím pomohl najatý **technický dozor** (TDI) s kontakty na prověřené subdodavatele. Konec dobrý, všechno dobré. Přežili jsme to, nerozvedli se a v průběhu stavby přivedli na svět třetího potomka. **I za časů počínající covid pandemie a lock-downů jsme za dva roky dostavěli.**

Foto: Martin Zeman

Co vám, kromě změny firmy, dělalo při výstavbě největší starosti?

První souvisí se zvoleným typem stavby – dřevostavba oproti zděné stavbě. Starostí bylo najít vhodnou stavební firmu, která má s dřevostavbami a pasivním domem již dlouhodobější praktické zkušenosti a umí je dělat dobře. Ve srovnání s dodavateli zděných domů jich na trhu moc není. Riziko správného výběru stavební firmy u zděného domu je zkrátka menší.

Také doufáme, že se voda vyhne všem dřevěným prvkům stavby. Ať už jde o správné projektové výpočty rosných bodů, odvětrávání či následné precizní provedení a trvanlivost materiálů. Skryté vodovodní havárie nevyjímaje. Oříškem pro vlastní realizaci stavby byla pak příjezdová cesta na staveniště – prudké stoupání po úzké komunikaci se zatáčkami. Nakonec ve většině případů nebylo překládání materiálu nutné a vyšplíchnutí betonu z mixů též nebylo mnoho.

Sednice: *Centrem společenského života v domě je sezení u jídelního stolu v hlavní obytné místnosti tak, jak to bývalo kdysi. Sedačka by se sem nehodila a nikomu ani nechybí. Všichni se perou o místo na sedacím parapetu s úložným prostorem pod panoramatickým oknem, který je jedním z kreativních nápadů architekta. Foto: Martin Zeman*

Máte za sebou téměř dva roky užívání domu. Jak byste je zhodnotili?

Překvapuje nás, jak málo věcí bychom udělali jinak. Dům funguje. Uvidíme, zda to tak bude i v budoucnu, s měnícími se potřebami rodiny v čase. Na předvídatelné věci jsme se snažili myslet i tak – například zajistit bezbariérovost přízemí pro péči o prarodiče či nás samotné. Příjemně nás překvapilo i to, jak vhodně funguje rozdělení na „návštěvnickou zónu“ v přízemí a intimní zónu v druhém patře. **Za drobný nedostatek lze považovat horší akustické vlastnosti související s otevřeným schodištěm do patra.** Také když děti v podkroví skáčou, je to v přízemí slyšet.

Design: *Některé zásadní interiérové prvky byly součástí návrhu architekta, jako například vizuální oddělení a současně propojení obytného prostoru a schodiště sloupkovou treláží nebo niky a oblé rohy stěn. Foto: Martin Zeman*

A jak jste spokojeni s energetickou náročností domu?

Na elektřinu máme vše, od tepelného čerpadla přes indukční varnou desku, elektrickou troubu až po čističku odpadních vod či čerpadlo ve studni. Roční spotřeba energie je přibližně 7 MWh. Dům je možné připojit i na vlastní elektrocentrálu a v budoucnosti počítáme s fotovoltaikou a možností i autonomního provozu (ostrovní systém).

Útulno: *Velkorysý prostor uzemňuje odvážně červené marmoleum na podlaze, stěžejní pro vizuální proteplení interiéru. Dubové dřevo je použité už jen doplňkově v nábytku, dřevohliníkových oknech, parapetech, vestavěných skříních a knihovnách i na schodišti. Malá kamna s varnou plochou slouží na dotápění a jako záložní zdroj vytápění. Majitelé nechtějí televizor; místo něj mají ve stropním podhledu instalovaný projektor a plátno spouštěné ze stropu před schodišťovou treláží. Foto: Martin Zeman*

Proč jste zvolili tepelné čerpadlo?

Spolu s podlahovým topením ve všech místnostech šlo o to využít maximálně efektivitu nízkoteplotního topenářského rozvodu a o komfort podlahového topení i absenci radiátorů. Nechtěli jsme kombinovat více systémů (například v různých podlažích). Šlo spíše o srdeční a pocitovou záležitost než o jasného vítěze výpočtu návratnosti investice do takového topného systému. Tepelné čerpadlo země-voda využívá hloubkový vrt.

Foto: Martin Zeman

Máte i nucené větrání?

Ano, s rekuperací. Je to velmi příjemné zvláště v zimních měsících. V létě nás nijak neomezuje v možnosti nechat si otevřená okna a poslouchat ptáky a bubnování deště.

Soulad: *Dřevěné prvky, barvy, designové i praktické nápady architekta harmonizují atmosféru v celém domě, včetně maximalizace výhledů okny i na těch méně obvyklých místech jakým je schodiště. Foto: Martin Zeman*

Je váš dům chytrý?

Věrní heslu „v jednoduchosti je síla“ jsme se záměrně vyhnuli chytré domácnosti a s ní souvisejícím bezpečnostním rizikům.. I za cenu zdánlivě menšího komfortu. Stačí nám, že je dům maximálně úsporný.

Vychytávka: *Všichni si pochvalují shoz na prádlo z patra, kde jsou umístěné ložnice a šatny, do přízemí s pračkou. Foto: Martin Zeman*

Využíváte v domácnosti dešťovou vodu?

Máme osmikubíkovou nádrž, avšak rozhodli jsme se ji jinak než k zálivce nevyužívat. Systémy nám přišly zbytečně komplikované, nekomfortní, drahá investice a zdroj případných provozních poruch. V domě je ale i tak oddělený dvojitý rozvod vody – pitná z obecního vodovodu a užitková z vlastní studny. Například na splachování toalety a praní používáme vodu ze studny, která nemusí být nutně v pitné kvalitě.

Kdybyste měli stavět další dům, udělali byste něco jinak?

V době plánování nám přišlo zbytečné a drahé například podsklepení domu. Po zkušenostech s realizací by to bývala byla nejspíš ta drobnější věc v rozpočtu. Jistě by se našlo více drobných realizačních prohrašů, které by se mohly udělat lépe. Ale nic zásadního bychom nejspíše neměnili.

Co nám dělá radost a usnadňuje život

- Správně nasměrovaná velká okna s úžasným výhledem do okolních kopců
- Bezbariérové přízemí
- Knihovny na chodbách včetně zapuštěných knihoven na schodišti
- Kulatý roh
- Sedací / lehací parapet s úložným prostorem
- Centrální vysavač
- Absence radiátorů a příjemné podlahové topení
- Shoz prádla z druhého patra „do pračky“ v přízemí
- Šatny u ložnic
- Podsvícené schody
- Dostatek zásuvek a rezervních průchodů na dopojení čehokoli v budoucnu

Tento dům soutěží v anketě Dřevostavba roku 2022

Pomozte nám zvolit nejhezčí dřevostavby! Tato dřevostavba se uchází o váš hlas v anketě Dřevostavba roku 2022 pod názvem "**Dřevostavba na horské louce**". Hlasujte do 14.9. 2022 v tomto kole a získajte [atraktivní ceny...](#)

HLASOVAT V ANKETĚ

Otázky pro architekta

Trápilo vás něco u tohoto projektu?

Úřady a jejich často protichůdné požadavky. Pozemek se nachází v CHKO Jizerské hory, což komplikovalo schvalování, protože tento úřad by nejraději zakonzervoval veškerou výstavbu v 19. století, takže se projednávání protahovalo. Oříškem bylo už samotné umístění stavby, protože územní plán umožňoval na pozemku o rozloze přes 8 000 m² zástavbu pouze na malém obdélníčku 35 × 39 m ve svažitéjší části pozemku, kterou navíc prochází ochranné pásmo nadzemního vedení vysokého napětí a omezuje už tak malou zastavitelnou plochu asi na polovinu. Aby toho nebylo málo, byla omezena i výška objektu ve svahu, počítáno od nejnižšího bodu přilehlého terénu, se kterým se nesmělo pohnout terénní úpravou. Ve fázi stavby pak samo sebou kolaps první dodavatelské firmy a zjištění, že byl její rozpočet v některých částech podsekutý.

Co vás naopak nejvíce bavilo?

Mám rád, když je úkol něčím komplikovaný a je třeba řešit určité limity nestandardními nápady. Například šikmá propojovací chodba ve druhém podlaží, moje oblíbené oblé rohy, které prostor zlidšťují (je potřeba je ještě uhájit při stavbě – mělo jich tam být víc), zabudované niky pro knihy, atypické zkosení nadpraží nad schodišťovou podestou vytaženou až do fasády, spojení vikýře pro prostor schodiště i sousedního pokoje a podobně.

Jak se vám spolupracovalo se stavebníky?

Velmi oceňuji přístup investora k řešení stavby, nesnadnému a zdlouhavému prosazování na úřadech, které zvládal se stoickým klidem a otevřenou myslí. Byl pod tlakem díky kolapsu první dodavatelské firmy a následnému zdražení stavby, přesto vytrval a neslevil z kvalitního řešení ani použitých materiálů, včetně kamenných obkladů soklu a zpevněných ploch kolem domu. Přeji mu, aby si zasloužený výsledek mohl s rodinou v klidu užívat.

Ing. arch. Miloš Černý

architekt

Technické parametry

-
- **Typ domu:** pasivní
 - **Zastavěná plocha:** 184,8 m² (154,8 m² RD + 30 m² terasa)
 - **Užitná plocha:** 173,5 m² + garáž 33,8 m² + závětrí 8,9 m²
 - **Dispozice:** 6+1 s integrovanou garáží
 - **Konstrukční systém:** lehký skelet (sloupková konstrukce z KVH hranolů), difuzně otevřený systém
 - **Zdroj energie / teplo:** tepelné čerpadlo země-voda NIBE F1245-6, teplovodní vytápění
 - **Větrání:** řízené větrání s rekuperací tepla ATREA DUPLEX 380 ECV5 s regulací RD5
 - **Součinitel prostupu tepla stěnou U:** 0,095 W/m²K

- **Autor arch. návrhu:** Ing. arch. Miloš Černý, Černý Atelier, www.cernyatelier.cz
- **Autor projektu:** Ing. arch. Miloš Černý, Ing. Petr Janda, Černý Atelier, www.cernyatelier.cz
- **Realizace stavby:** Daniel Petříček, www.domypetricek.cz, 2020

Zdroj: Daniel Petříček

<https://www.drevoastavby.cz/drevostavby-archiv/z-redakcnich-navstev/7023-drevostavba-na-horske-louce>